

A Fővárosi Ítéltábla dr. Szakál Róbert Ügyvédi Iroda (fél címe 2, ügyintéző: dr. Szakál Róbert ügyvéd) által képviselt felperes neve (....) felperesnek, a dr. Dósa Ügyvédi Iroda (...., ügyintéző: dr. Dósa István ügyvéd) által képviselt D... Kft. (....) alperes ellen szerzői jogsértés megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. március 13. napján kelt, 70.P..../2012/56. számú ítélete ellen a felperes 61. sorszám alatti fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 85.000 (Nyolcvanötezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 217.000 forint perköltséget.

Az ítélet tényállása szerint a felperes, mint megrendelő és az alperes, mint vállalkozó között 2001. május 1-jén vállalkozási szerződés jött létre, amelyben az alperes vállalta, hogy C++ programozási nyelven a megállapodás 1. számú mellékletében meghatározott tartalmú laboratóriumi információs nyilvántartó programot fejleszt és elkészíti annak dokumentációját.

A szerződés 6. pontja szerint az alperes a fejlesztés eredményeképpen létrejött programhoz fűződő vagyoni jogokat a szerződés aláírásával minden korlátozás nélkül a felperesre ruházta, ezzel egyidejűleg kizárólagos jogot biztosított a felperesnek arra, hogy a megállapodás teljesítése során létrejött programot anyagi és nem anyagi formában felhasználja és további felhasználásokat engedélyezzen, illetve a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szjt.) 16. §-ában szabályozott jogokkal teljes körűen éljen.

A 14. pontban az alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy az átadást követően a program felhasználásával és hasznosításával kapcsolatban semmiféle megállapodást nem köt, továbbá a megállapodás aláírásáról számított 5 évig semmilyen humán labordiagnosztikai programot nem értékesít, illetve nem terjeszt, valamint a felperesen kívül nem létesít semmilyen szerződéses jogviszonyt a felperessel bármilyen gazdasági vagy szerződéses kapcsolatban álló személlyel vagy társasággal. E kötelezettség megszegése esetén az alperes szerződésenként 1.000.000 forint kötbér megfizetését vállalta a felperes részére azzal, hogy a felperes jogosult a kötbér feletti elmaradt hasznót is magában foglaló kára érvényesítésére.

A felperes részére átadott program az „A...” megnevezésű humán labordiagnosztikai program volt.

2006 évre az alperes kifejlesztette a „T...” megnevezésű, szintén humán diagnosztikai célú új programot. E program kapcsán az alperes 2006. december 18-án a s... dr. B... I... K...zal, 2007. május 1-jén az A... Kft-vel, míg 2008. július 1-jén a s... E... K...zal felhasználási szerződést kötött, amely alapján ezen intézmények megszerezték a program használati jogát, az alperes pedig a program átadását és karbantartását vállalta. E felhasználók korábban a felperessel álltak szerződéses viszonyban, a felperessel kötött szerződéseiket az alperessel való szerződéskötéssel egyidejűleg felmondták.

A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a felperes „A...” program tekintetében fennálló szerzői jogait azzal, hogy engedélye nélkül a részére készített programot három esetben értékesítette a felperes szerződő partnerei részére. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől és adatszolgáltatásra kötelezését. Kérte továbbá az alperessel szerződött egészségügyi intézményeket adatszolgáltatásra kötelezni, mint a jogsértéssel érintett szolgáltatásokat kereskedelmi mértékben igénybe vevő szervezeteket. Emellett 3.000.000 forint kötbér és abból 1.000.000 forintonként az értékesítési időpontoktól számított törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére is igényt tartott. Arra hivatkozott, hogy az alperes megszegte az Szjt. 16., 17. és 59. §-át, illetve a felek között létrejött szerződés 6. és 14. pontját. Minderre tekintettel egyrészt az Szjt-ben foglalt objektív jogkövetkezmények alkalmazását kérte, másrészt a szerződés 14. pontjában foglalt kötbér igényt érvényesített.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Arra hivatkozott, hogy az általa kifejlesztett „T...” megnevezésű humán labordiagnosztikai program nem azonos a felperes részére fejlesztett és átadott „A...” programmal és nem is annak átdolgozott verziója. A „T...” programot a szerződésben foglalt 5 éves határidő letelte után fejlesztette ki, ezért szerzői jogi jogsértést nem valósított meg, de nem sértette meg a szerződés 14. pontját sem.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét nem találta megalapozottnak. Határozatát a Ptk. 207. §-ának (1) bekezdésére, 389. §-ára, az Szjt. 1. § (2) bekezdés c) pontjára, 16. §-ára, 17. §-ára és 58. § (3) bekezdésére alapította.

A felek között vitás 14. pont nyelvtani értelmezése alapján azt a következtetést vonta le, hogy az abban szereplő 5 éves tilalom mind a humán labordiagnosztikai program értékesítésére és terjesztésére, mind pedig a felperesi partnerrel való szerződéses kapcsolat létesítésére is vonatkozik. Miután annak ténye nem volt vitás, hogy az alperes a humán labordiagnosztikai programok értékesítésére a felek között létrejött szerződés aláírását követő 5 éven túl szerződött, ezért a 14. pont megsértését az elsőfokú bíróság nem látta megállapíthatónak.

Ezt követően azt vizsgálta, hogy az alperes a felperes szerzői jogait és egyben a szerződés 6. és 14. pontját megsértette-e azáltal, hogy a felperes részére fejlesztett és átadott „A...” programot akár átdolgozott, akár eredeti formájában értékesítette, mivel ez az 5 éves tilalmi időn túl is jogsértő a szerződéses rendelkezések és az Szjt. szerint. Az SzJSzT 47. sorszám alatti szakvéleményében azt állapította meg, hogy a két program nem azonos és a „T...” program nem minősül az „A...” program átdolgozott változatának sem. A Szerzői Jogi Szakértő Testület megállapításait nem vonta kétségbe a pert megelőző előzetes bizonyítás során keletkezett informatikai szakértői vélemény az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, mert egyrészt a vonatkozó Kormány rendelet alapján a perbeli szakkérdésben kizárólag a Szerzői Jogi Szakértő Testület adhat véleményt szerzői jogi szakkérdésről - azaz más által adott szakvélemény a perben figyelembe nem vehető -, emellett az előzetes bizonyítás során lefolytatott szakértői vizsgálat időpontjában nem állt rendelkezésre az alperesi „T...” program felperesi „A...” programmal összehasonlítható forráskódja, így valójában érdemi

megállapítást azon szakértői vizsgálat során nem lehetett tenni. A korábbi alperesi programverzió hiánya önmagában a felperes keresetét nem bizonyítja, különösen nem egyéb bizonyítékok és körülmények hiányában. Ezen felül nem tekinthető valószínűtlennek, hogy a hivatásszerűen ezzel foglalkozó alperes a rendelkezésére álló 5 év alatt kifejlesztett egy új humán labordiagnosztikai programot.

Mindezen körülmények mérlegelésével az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

A határozattal szemben a felperes élt fellebbezéssel, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset szerinti döntés meghozatalát kérte.

Előadta, hogy a felperes számára egyértelmű volt, hogy a megállapodás 14. pontjának harmadik fordulója a Ptk. 207. §-ának (1) bekezdése szerinti értelmezés alapján időbeli korlát nélkül értendő, így az ezzel kapcsolatos előadását nem is tekintette újabb tényre történő hivatkozásnak. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróságnak e második kérdésben is érdemi döntést kellett volna hoznia, mert a felperes keresete erre a jogérvényesítésre is kiterjedt.

A szerzői jogi jogsértés tekintetében arra hivatkozott a felperes a fellebbezésében, hogy relevanciája az „A...” programnak a „T...” program 2006-os - azaz a perbeli sérelmes értékesítéskori, a későbbi nem vitatott fejlesztéseket megelőző időszakbeli - állapotával való összevetésének lett volna. Az SzJSzT szakvéleménye megállapítja, hogy az eljáró tanács számára a felperesi „A...” szoftver 2001-es állapota, míg az alperesi „T...” szoftver 2013-as vagy azt követően keletkezett állapota került átadásra. Ilyen körülmények között a szakvélemény valamennyi további megállapítása irreleváns. A kialakult bizonyítási szükséghelyzetet az alperes rendeltetésellenes joggyakorlása idézte elő, amelyet az elsőfokú bíróságnak az alperes terhére kellett volna értékelnie. A felperes bizonyítási szükséghelyzetbe került azáltal, hogy az alperes részéről el nem ismert tények, körülmények az alperes kizárólagos érdekkörében merültek fel, amelyek bizonyítása érdekében a felperes minden tőle elvárhatót megtett, ezen túlmenő bizonyítás azonban részéről lehetetlen volt, ezért az a Pp. 190. § (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával nem is volt elvárható.

A felperes a fellebbezésében vitatta az elsőfokú bíróság által a megállapodás 14. pontjának értelmezése körében kifejtetteket is, annak megalapozatlanságára hivatkozással. Álláspontja szerint a „valamint” kötőszó helyén bármely más elválasztó kötőszó állhatna, annak szerepeltetése önmagában nem utal arra, hogy a megelőző tagmondatbeli időkorlát a következő tagmondatbeli kötelezettségre is kiterjed, ez a nyelvtani értelmezés megalapozatlan, emellett önkényes és az ügy tartalmától elszakadó.

Sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság megalapozatlanul és tévesen mellőzte a felperes azon bizonyítási indítványait, amelyek az alperes részéről jogsértő módon megkötött szerződések beszerzésére irányultak, ezért a felperes a jogalap nélküli gazdagodás iránti igényét a fellebbezési eljárás során sem tudja számszerűsíteni.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, annak helyes indokaira utalással.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges mértékben lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg és abból helytálló érdemi döntést hozott, ítélete jogi indokait a Fővárosi Ítéltábla mindenben osztotta. Azok közül - a fellebbezésben foglaltakra tekintettel - az alábbiakat hangsúlyozza.

Mindenekelőtt rögzíti, hogy az eljárás megismétlésére okot adó eljárási szabálysértést nem látott

megvalósulni. Az elsőfokú bíróság a felperes mindkét kereseti kérelmét - mind az állított szerzői jogi jogsértést, mind pedig a kötbérigényt - elbírált, határozatát mindkét kérdés tekintetében részletesen megindokolta. Ennek ellenkezőjét alaptalanul sérelmezte a felperes a fellebbezésében.

Helyesen állapította meg, hogy a felek között létrejött szerződés alapján az alperes azt vállalta, hogy a felperes részére humán labordiagnosztikai számítógépes programot fejleszt ki és ad át, mely számítógépes program szerzői műnek minősül és így a szerzői jog védelme alá tartozik. Helytállóan jutott arra, hogy a szerződés 6. pontjában az alperes valamennyi szerzői vagyoni jogot átruházott a felperesre, így ezt követően az „A...” programot sem átdolgozni, sem felhasználni, sem a felhasználását engedélyezni nem volt jogosult. A szerződés 14. pontjában az alperes még azt is vállalta, hogy a szerződés aláírásától számított 5 évig újabb humán labordiagnosztikai célú programot nem értékesít, illetve nem terjeszt, valamint a felperesen kívül nem létesít semmilyen szerződéses jogviszonyt a felperessel gazdasági vagy szerződéses kapcsolatban álló személlyel vagy társasággal.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak a 14. pont értelmezése körében kifejtett álláspontjával, mely szerint az abban szereplő 5 éves tilalom mind a humán labordiagnosztikai program értékesítésére és terjesztésére, mind pedig a felperesi partnerrel való szerződéses kapcsolat létesítésére vonatkozik. Erre utal a „valamint” kötőszó, továbbá a mondat szerkesztés is, mert nem lenne értelmezhető a szerződéses akarat, amennyiben egy határozatlan idejű tilalom után a mondat egy határozott idejű, 5 évig tartó tilalmat, majd ezt követően minden további utalás nélkül egy újabb határozatlan idejű tilalmat tartalmazna. A gazdasági életben szokatlan és az alperesre nézve indokolatlanul hátrányos megállapodás lenne, ha azt vállalta volna, hogy a jövőre nézve egyáltalán nem létesít nem csak hogy humán labordiagnosztikai program értékesítésére irányuló, de semmilyen szerződéses kapcsolatot bármilyen, a felperessel akár időközben szerződéses kapcsolatba kerülő céggel vagy személlyel. Ezzel ugyanis saját további működését, gazdasági céljának elérését lehetetlenítené el.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a Szerzői Jogi Szakértő Testületet kereste meg annak a kérdésnek a megválaszolása végett, hogy az „A...” szoftver és a 2006-2008 között értékesített „T...” szoftver egymással azonos-e, illetve az egyik a másik átdolgozásának minősül-e. Ez olyan informatikai-szerzői jogi szakkérdés, ami a 156/1999. (XI.3.) Kormány rendelet alapján a Szerzői Jogi Szakértő Testület (SZJSZT) hatáskörébe tartozik. A Testület álláspontja kialakításakor figyelembe vette az Európai Bíróság C-406/10. számú ítéletében foglaltakat, mely szerint egy program önálló szerzői jogi védelmét nem zárja ki önmagában az a körülmény, hogy az általa megvalósított funkciók hasonlóak vagy esetleg teljesen azonosak egy másik szoftver által biztosított funkciókkal. Az önálló szerzői jogi oltalomhoz ugyanis az szükséges, hogy akár egy másik programhoz hasonló, akár azonos szoftveres funkciók megvalósításával egyéni, eredeti alkotás jöjjön létre. A tanács arra is tekintettel volt, hogy mindkét vizsgált szoftvert azonos személy alkotta és így a programozási stílus azonos. A két program emellett azonos üzleti logikát valósít meg, a kifejlesztett funkciók ezért nagyrészt átfedik egymást, a forráskód, az adatrétegekben tárolt adatok és az alkalmazott adatszerkezetek azonban eltérőek. Az SZJSZT mindezek alapján azt állapította meg szakvéleményében, hogy a két program nem azonos és a „T...” program nem minősül az „A...” program átdolgozott változatának sem.

A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy a korábbi alperesi programverzió hiánya önmagában a felperes keresetét nem bizonyítja, egyéb körülmény pedig nem utalt az alperes felperes által hivatkozott rendeltetésellenes joggyakorlására. A Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania,

akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el, míg a fellebbezésben hivatkozott Pp. 190. §-ának (2) bekezdése alkalmazásának a perbeli esetben nem volt helye. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság ítéletében, hogy a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperes a felperes által megjelölt egészségügyi intézményeknek a 2006-2008-as években az Szjt. illetve a szerződés előírásaiba ütköző, ezáltal jogsértő programot adott át, mely bizonyítási kötelezettségének eleget tenni nem tudott. Önmagában nem bizonyítja ezt annak ténye, hogy a „T...” program 2006-2008. évi verzióit az alperes a szakértői vizsgálathoz rendelkezésre bocsátani nem tudta. Amennyiben tehát az alperes részéről el nem ismert tények, körülmények bizonyítása érdekében a felperes minden tőle elvárhatót megtett, azonban az mégsem vezetett eredményre, úgy a bizonyíthatatlanság tényét nem az alperes, hanem a felperes terhére kellett értékelni.

Nem sértett eljárási szabályt az elsőfokú bíróság a felperesi bizonyítási indítványok teljesítésének mellőzésével illetve elutasításával sem, mert eltérő - és a másodfokú bíróság által osztott - jogi álláspontja folytán nem volt szükség az indítványok teljesítésére, jogsértés hiányában ugyanis szükségtelen volt a jogalap nélküli gazdagodás visszatérítésére irányuló igény vizsgálata.

Mindezek alapján megalapozott volt a keresetet elutasító elsőfokú döntés, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint kötelezte az alperes oldalán felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2), (5) és (6) bekezdése alapján megállapított 75.000 forint ügyvédi munkadíjból, és tételes kimutatás hiányában mérlegeléssel, az elsőfokú ítéletben alkalmazott számítási módot követve 10.000 forintban megállapított útiköltségből álló másodfokú perköltség megfizetésére.

, 2016. március 22.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Mózsik Tímea s.k.
előadó bíró

Dr. Pullai Ágnes s.k.
bíró

A kiadvány hitelül: